

'Made in China'

Tác Giả: Lê Phan

Thứ Hai, 02 Tháng 8 Năm 2010 11:12

Nhäng Trung Quäc không chấp nhận một tiêu chuẩn nào của thị trường, và mọi sự häu nhä chỉ có một đích tới häu là đäc lợi tối đa, bất chấp luân lý đäc đäc. Nhä vậy làm sao hä tin xa đäc?

Bình thường nhãn hiäu 'Made in' là một sự tự hào. Một sản phẩm đäc làm ở một quốc gia mà đäc tin nhiệm là một niềm kiêu hãnh. Người Đức đã làm hết sức để bảo vệ sản phẩm mang nhãn hiäu Made in Germany. Người Nhật đã phä biän một huyän thoäi và sản phẩm Made in Japan. Còn Made in the USA có một ý nghĩa vô cùng đäc biệt. Nhäng người Hoa có vẻ không thấy đó là một chuyện quan trọng.

Sä dĩ tôi dám khẳng định như vậy là vì một kinh nghiệm cá nhân. Hôm tuần rồi, chúng tôi cần mua một cái bóng đèn energy efficient, cái loại bóng đèn ở Âu Châu gọi là bóng long life. Đây là loại bóng đèn hiäu đäc biệt, với số công suất cao hơn bình thường, mà hôm đó ông tôi mua đi mua về nhà lại hết. Chúng tôi tìm kiếm một trong những cửa hàng lớn. Chúng tôi chọn mua một bóng đèn mang nhãn hiäu GE. Nghĩ là uy tín của GE đằng sau đó hơn bóng đèn tốt. Nhäng vậy thì phải chấp nhận chấp nhận một tuän bóng cháy. Khi nhìn kỹ loại mới thay là tuy bóng đèn GE nhưng sản xuất là Made in China. Nghe nhiên quá vì bóng mang tên là long life mà còn chấp nhận "säng lâu" bằng loại bóng thường. Cái bóng trước đó chúng tôi mua sáng hơn năm mới bắt đầu thay. Khi nhìn lại thì cái bóng đèn cũ đó là sản phẩm Made in Germany.

Dĩ nhiên phải công nhận cái bóng Made in China rẻ bằng nửa và kiên cố hơn gấp đôi. Cái bóng Made in Germany thô hơn và đắt gấp đôi. Nhäng là người tiêu dùng, tôi vẫn cảm thấy bị đánh lừa. Mà có lẽ không phải chỉ riêng tôi cảm thấy như vậy. Sản phẩm Made in China nay có tiếng là không tốt. Nhäng cái điếu bäc mình hơn là qua sự kinh nghiệm phẩm chất, người Hoa đã thái độ bất chấp uy tín.

Mà nào phải chỉ trong lãnh vực sản xuất. Bạn không khí bất chấp uy tín, giá rẻ, ngay cả lan tràn trong giới đi học Trung Quốc. Số tuần rồi của tạp chí The Economist có một bài kể lại điếu mà tờ báo nói là sự bänh träng phä biän của giới trẻ, gian dối trong giới khoa học.

Chä Täch Hä Cẩm Đào thường xuyên nói đến nhu cầu của người thúc đẩy sáng tạo. Ông biän

minh là mu n duy trì phát tri n và s c c nh tranh, Trung Qu c ph i v t ra kh i các ngành k ngh t n đ ng nhân công và đi vào các lãnh v c k ngh ki n th c đ đi đ n khám phá, phát minh và các phát tri n khác. Nh ng theo The Economist, mu n đ t đ c đi u đó s r t khó b i Trung Qu c đã tr thành n i danh là thi u uy tín đ o đ c khoa b ng. Các nhà khoa b ng, c Tây ph ng l n Trung Qu c, nói là gi m o v n còn ph bi n, và nh ng hành vi t s a data đ n nói láo v v n b ng, gi m o k t qu th nghi m và ăn c p s n ph m trí tu c a ng i khác m t cách vô t i v là chuy n th ng x y ra.

N i ti ng nh t g n đây là m t doanh gia r t thành công, m t ng i t mình làm giàu, và đã t ng vi t sách đ b o m i ng i là ai cũng có th b t ch c ông làm giàu. Nh ng ông này khoe là t t nghi p ti n sĩ H c Vi n California Institute of Technology. Th c ra, ông t t nghi p m t tr ng c a California nh ng ít uy tín h n nhi u. Khi b v n h i, ông ta b o đó là l i c a nhà xu t b n.

Các nhà h c gi Tây ph ng có th k l i nhi u nh ng c n ác m ng khi làm vi c chung v i các đ ng nghi p Trung Qu c. M t giáo s v xã h i h c than là đ án nghiên c u c a ông đã b phá h ng vì khi ông trao vi c thu l m đ ki n cho m t công ty Trung Qu c, ng i c a h t đ ng đi n vào b n questionnaires, không thêm đi h i ai c .

Ti n sĩ Cong Cao c a vi n đ i h c State University of New York, chuyên môn nghiên c u v xã h i h c c a Trung Qu c, gi i thích có l chính t i l i “tính đ i m” c a ch đ . Các nhà khoa h c, hay khoa b ng t i Trung Qu c th ng ti n nh s l ng ch không ph i ph m ch t c a tác ph m c a h . Thành ra, h có th th ng quan ti n ch c nhanh chóng mà ch ng c n ph i s n xu t ra nh ng tác ph m có giá tr . y là ch a k các v niên tr ng trong khoa b ng ch bao gi b tr ng ph t vì gian đ i, t o g ng x u cho th h tr .

V n đ là s gia tăng b ng c v gian l n trong gi i h c gi và khoa b ng đã nh h ng đ n s tín nhi m v m i công cu c nghiên c u khoa h c i Trung Qu c, và làm tăng c ng cho c m t ng chung đây là m t qu c gia không có an toàn s n ph m và thông tin không tin c y đ c.

Khi tin t c l ra là chính các nhà khoa h c c a Hàn Lâm Vi n Khoa H c Trung Qu c là nh ng ng i đã nghiên c u ra đ c cái “mánh”, s đ ng melamine đ “đánh l a” vi c th nghi m làm cho s n ph m t ng nh là có nhi u protein, r i đem bán cho các doanh nghi p, nhi u nhà khoa h c càng ngao ngán. Không m t nhà khoa h c bi t t tr ng l i đi d y ng i ta đánh l a thiên h , nh t là trong lãnh v c th c ph m. Mà đi u đau lòng h n n a là các ông này bi t rõ đây là m t cách ăn gian.

Và đi u này d n đ n vi c là các h c gi ngo i qu c nay ng n ng i không dám h p tác v i các h c gi Trung Qu c s mang ti ng. M i đ u năm nay, khi khám phá ra 70 phức trình v i các c c u tinh th n p cho m t t p san qu c t là hoàn toàn ng y t o, t p san The Lancet, t p san n i ti ng v Y khoa c a Anh, đã lên ti ng kêu g i chính ph Trung Qu c hãy “có vai trò ch đ o m nh h n v uy tín khoa h c.” Cho đ n nay, nh ng bi n pháp đ a ra không gi i quy t đ c gì c .

S gian đ i này còn có m t cái h i n a, đó là v i các sinh viên Trung Qu c mu n tìm ch h c i các vi n đ i h c danh ti ng. Các v trong ban tuy n sinh th ng nghi ng khi th y đ i m h u nh là quá t t và nh ng b c th gi i thi u ca t ng ng i h c trò này, v n là chuy n bình th ng x y ra v i các đ n xin h c t Trung Qu c. H không hi u có ph i là th c hay t t c ch là ng y t o. Thành ra có th có nh ng sinh viên th t s xu t s c b t ch i vì ai cũng s gian đ i.

M t nhà nghiên c u v Á Châu h c nh n xét “Nh t B n, trong giai đ o n c tìm m t ch đ ng trên th tr ng qu c t , đã c g ng làm đ r ti n. Đi u h không làm là ăn gian. H không b t ch c s n ph m c a các qu c gia khác m c cho tác quy n, và h không gian đ i trong cách làm. H n th , ít nh t các nhà khoa b ng Nh t gi ph m ch t c a mình. Nh ng Trung Qu c không ch p nh n m t tiêu chu n nào c a th gi i c , và m i s h u nh ch có m c đích t i h u là đ c l i t i đa, b t c n luân lý đ o đ c. Nh v y làm sao h ti n xa đ c?